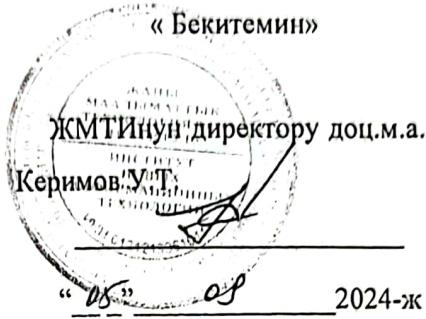

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана
илим министрлиги
И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик
университети.
Жаңы маалыматтык технологиялар институту

Окуу-методикалык кеңеш
тарабынан макулдашулган
05.09 2024-ж., № 1
протоколу

**КЕСИПТИК-ПРОФИЛДИК
ПРАКТИКА**

Программа, жосбо жана күндөлүк

Кесиптик-профилдик практиканы уюштуруу жана откөрүү боюнча
усулдуқ колдонмо.

Аннотация

550200 Физика-математикалык бағыты - Информатика профили (бакалавриат) боюнча окуган студенттер үчүн кесиптикпрофилдик практика алардын окуу процессинде алган теориялык жана практикалык билимдерин бышыктоого жана зарыл болгон компетенцияларды калыптандырууга, практикалык жөндөмдөр менен ықтарды өздөштүрүүгө жана аларды өркүндөтүүгө бағытталган.

Кесиптик-профилдик практика жогорку квалификациялуу информатика чы адистерди даярдоодо чоң мааниге ээ жана аталган практиканы өтөө студенттер үчүн окуу планындагы дисциплиналар сыйктуу эле милдеттүү болуп саналат.

Практиканын максаты: практикан-студенттерде бир кыйла өздөштүрүлүп калган окутуунун технологияларын, усулдарын жана ықмаларын андан ары кеңейтүү, студенттерди мектеп коллективинде иштөөгө адаптациялоо, класстык коллектив жана андагы окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша иш алып баруунун ықмаларын, усулдарын дагы да болсо байытуу болуп саналат. Ошондой эле информатика ый кечелерди, белгилүү күндөрдү, майрамдык иш-чараларды өз алдынча өткөрүүнү жана өздештүрүүнү максат кылат. Андан тышкary информатика ый кружоктор менен иш алып баруу жөндөмдүүлүктөрүн арттыруу менен бирге буга чейин алган теориялык билимдерин иш жүзүндө бекемдөө болуп саналат.

Милдети: студент практикантарда окутуунун усулдарын, ықмаларын жана жөндөмдүүлүктөрүн арттыруу, бекемдөө, кеңейтүү, алардын үстүндө өз алдынча мугалим катары иштөөнү камсыз кылуу, мектеп коллективи, тажрыйбалуу мугалимдердин ишмердүүлүктөрүн өзүнө синириүү, мектептердеги коомдук уюмдар менен өз алдынча иштөөнү камсыз кылуу саналат. Андан тышкary окуу жыл ичиндеги белгилүү күндөргө, даталарга карата информатика ый угууларды жана информатика ый кечелерди уюштурууну, өткөрүүнү колго алуу аталган практиканын максаттарынын бири болуп саналат. Кесиптик-профилдик практика студенттердин предметтик окуу куралдары менен каражаттарынын үстүндө адис катары иштөөнү жана аларды кесиптик өз ишмердүүлүгүндө пайдалана билүүнү ишке ашырат.

Практика окуу планына ылайык құндүзгү окуу бөлүмүндө VIII семестрде 9 жумалық мөөнөттө өткөрүлөт.

Студенттерди практикага бөлүштүрүү жана аларга жетекчилерди дайындоо кафедра башчысынын (практика боюнча жооптуунун) рапортунун негизинде окуу жайдын ректорунун буйругу менен ишке ашырылат.

1. Практикада калыптануучу компетенциялар.

Кесиптик-профилдик практика бакалавр – болочок информатика мугалимдері төмөнкү жалпы маданий жана кесиптик компетенцияларын калыптоого багытталған:

- Билим берүү программаларын өз алдынча тандай алуусу жана аларга дидактикалық материалдарды талдаң, педагогикалық рефлекстин негизинде аларды окуу процессинде колдоно алуусу;
- Окуу планына дал келтирип, предметтерди программанын темаларынын жана бөлүмдөрүнүн спецификасы боюнча окуу сабактарын пландаштыра алыши;
- Профессионалдык рефлекстин негизинде өзүнүн жеке өнүгүүсү боюнча милдеттерди коё алуусу;
- Окутуунун интерактивдүү формаларын жана усулдарын педагогикалық ишмердүүлүктө пайдалана алуусу;
- Окуучуларды ақыл-эс, социалдык, моралдык ж.б. жактардан өнүгүү денгээлин аныктай алуусу жана аларда пайда болгон негативдүү (күч колдонуу, наркотик, алкоголь ж.б.) көрүнүштөрдү жоё алуусу;
- Жеке ишмердүүлүгүнүн сапатына жоопкерчилики тарта алуусу;
- Ата-энелер, коллегалар, социалдык партнерлор менен өз ара мамиле кура алуусу жана мектептин кызыкчылыгы менен милдеттерин коргой алуусу;
- Тематикалық презентацияларды мультимедиялык технологиялар менен жабдый алуусу;
- Өз ишмердүүлүгүндө укуктук-нормативдик-документтерди пайдалана билүүсү;
- Проблемаларды илимий анализдей алуусу, информатика илиминдеги усулдарды колдонуу менен базалык билимин практикада колдоно алуусу;
- Усулдук проблемаларды (окутуунун усулдары, модели, технологиялары жана ықмалары) чече алуусу жана окутуунун баалоо сапатынын технологиясын колдоно алуусу.

2. Компетенцияны калыптандыруу талаптары.

Кесиптик-профилдик практика информатика адистерди даярдоодогу негизги учурлардын бири жана бул практиканы

өткөрүү милдеттүү болуп саналат. Анткени студенттер практика учурунда класстарда окуу жана тарбиялык иштерди жүргүзүүнү өз колдоруна алышат, коомдук уюмдар менен иштөөнү жекече ишке ашыра башташат.

Андан тышкary информатика кабинети жана аны жасалгaloону, информатика кружогунун иштерин дасыккан адис катары башкарат, окуу, тарбиялык жана сабактан тышкаркы иштерди, информатика ый кечелерди өткөрүүнү мугалим катары колго алат.

Класстык коллективди жана андагы өзгөчө окуучулардын инсандык, социалдык, моралдык жана психологиялык сапаттарына жараша өзгөчө мамиле жасайт.

Кесиптик-профилдик практиканын жүрүшүндө студент окуучулар менен жекече иштөөнү ишке ашырат, педагогикалык ишмердүүлүктүн негизги жоболорун, программаларын билүүгө, тандоого жана талдоого милдеттүү. Информатик-бакалавр окутуунун интерактивдүү усулдарын толук өздөштүрүп, окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен иштөөнү камсыз кылат, ата-энелер, коллегалар, партнёрлор менен өз ара мамиле түзүп, мектептин кызыкчылыштарын коргоосу зарыл болот.

Кесиптик-профилдик практика студент-практикантарда маанилүү информатика ый билимдерди эске сактоо жана тутуу жөндөмдүүлүктөрүн андан ары бекемдеп, мугалим катары өзүлөрүнүң үстүндө ар тараптуу иштөө мүмкүнчүлүктөрүн берет.

Практика студент-информатика чынын педагогикалык ишмердик жөндөмүн ар тараптан ачууга жардам берет жана педагогикалык усулдарды, ыкмаларды жана сапаттарды даяр мугалим адис катары өздөштүрүүгө чоң жол ачат.

3. Кесиптик-профилдик практиканын жумуш программы.

**Кесиптик-профилдик практиканын жумуш программынын
сааттык торчосу.**

240 saat., 8 кредит

№	Аткара турган иштердин мазмуну	Сааты	Эск-үү.
1-жума			
1	Мектеп коллективи жана жамааты менен таанышуу.	2	

2	Мектептердеги класстар менен таанышуу, тажрыйбалуу мугалимдердин ишмердүүлүктөрү менен таанышуу жана алардын иш чараларына катышуу, анализ берүү.	15	
---	---	----	--

2-жума

3	Кластарда окуу, тарбиялык, ата-энелер менен жана сабактан тышкаркы иштердин план-программаларын тактоо. Окуу, тарбиялык иштердин программаларын түзүү, КТП түзүү.	15	
4	Коомдук уюмдар жана алардын иш-чараларынын план-программалары менен иштөө. Кичинекей класстарда сабактарды өтө баштоо.	16	

3-жума

5	Информатика кабинети жана аны жасалгалоо. Иш-чаралардын пландарын түзүү.	16	
6	Билим-берүү программалары менен таанышуу, тандоо жана дидактикалык материалдарды талдоо.	16	

4-жума

7	Информатика кружоктору, анын программалары менен иштөө. Экскурсиялык иштерди жетектөө жана ишке ашыруу. Бекитилген класстарда сабак өтүү, сабактарга даярдануу.	16	
8	Бекитилген конкреттүү класс жана андагы окуучулар менен жекече таанышуу, ар-бир окуучу менен инсандык, психологиялык, гигиеналык, физикалык сапаттарына жараша иш алып баруу.	16	

5-жума

9	Сабак өтүүнүн жаңы усулдары, технологияларынын негизинде сабактарга мыкты даярдануу, конспектлерди түзүү. Тажрыйбалуу мугалимдердин сабактарына катышуу, анализ жасоо.	16	
---	--	----	--

10	Бекитилген класстарда тарбиялык жана класстан тышкаркы иштерди алып баруу.	16	
6-жума			
11	Мектептеги коомдук иштерге активдүү катышуу, атайын иш-чараларды уюштуруу.	16	
12	Мектептеги информатика кабинетинин иш-чараларын уюштуруу жана өткөрүү.	16	
6-жума			
13	Информатика кружогунун иш-чараларын уюштуруу, конкреттүү иш-чараларды, диспут, тегерек столдорду өткөрүү. Бекитилген жана бөлүнгөн класстарда сабактарды өтүү.	16	
14	Жогорку класстарда сабактарды өтүү, сабактарга даярдануу, ачык сабактарды уюштуруу жана өтүү, башка ачык сабактарга катышуу.	12	
7-жума			
15	.Жогорку класстарда сабактарды өтүү, сабактарга даярдануу, ачык сабактарды уюштуруу жана өтүү, башка ачык сабактарга катышуу.	12	
16	Тарбиялык иштерди уюштуруу, класстан тышкаркы иштерди алып баруу. Ачык сабактарды уюштуруу	16	
8-жума			
17	Белгилүү күндөр, майрамдарга карата информатика ый угууларды, кечелерди уюштуруу жана өткөрүү.	4	
18	Аттестациялык отчётко даярдануу	4	
	Баары	240	

Эскертуү: практиканын жумушчу программасынын мазмунундагы көрсөтүлгөн болжсолдуу иш-чаралар

мектептеги реалдуу шарттарга байланыштуу өзгөрүп, толукталып турушу мүмкүн.

4. Кесиптик-профилдик практиканын жумушчу программасынын мазмуну

4.1. Мектеп колективи жана жамааты менен таанышшуу.

Практикант-студенттерди кесиптик-профилдик практиканын мааниси, максаттары жана милдеттери менен тааныштыруу. Коопсуздук эрежелери менен тааныштыруу. Атайын буйруктун негизинде бөлүнгөн мектептерге орноштуруу. Мектеп жетекчилиги жана колективи менен тааныштыруу. Практиканттарды предметтик жетекчиге бекитүү.

4.2. Мектептердеги класстар менен таанышшуу, тажрыйбалуу мугалимдердин ишмердүүлүктөрү менен таанышшуу жана алардын иш чараларына катышуу, анализ берүү.

Мектептеги жана окуу жайдан бекитилген жетекчилердин коштоосунда мектептеги класстар, мектептин ийгиликтери жана өзгөчөлүктөрү менен таанышшуу. Көп жылдардан бери эмгектенип келе жаткан тажрыйбалуу мугалимдер, алардын иш усулдары, педагогикалык ишмердүүлүктөрү жана жетишкендиктери менен таанышшуу, алардан окутуунун усулдук сырларын үйрөнүү, алардын иш чараларына катышуу, анализ берүү.

4.3. Класстарда окуу, тарбиялык, ата-энелер менен жана сабактан тышкаркы иштердин план-программаларын тактоо. Окуу, тарбиялык иштердин программаларын түзүү, КТП түзүү.

Мектептин директорунун тарбия иштери боюнча орун басарынын иш пландары менен, белгилүү күндөргө карата өткөрүлө турган иш чаралардын программалары менен, бекитилген класстын жетекчисинин тарбиялык иштеринин программасы менен таанышшуу жана алардын негизинде мугалим катары жекече программаны түзүү. Окуу, тарбиялык иштердин программаларын түзүү, КТП түзүү.

4.4. Коомдук уюмдар жана алардын иш-чараларынын планпрограммалары менен иштөө.

Мектептеги коомдук уюмдар, алардын жетекчилери, жасала турган иштердин программалары менен таанышшуу, алардын үстүндө иштөө. Практиканттын андай иш-чараларга карата жекече аткара турган кошумча пландарын түзүү. Усулдук колдоо көрсөтүү. Кичинекей класстарда сабактарды өтө баштоо.

4.5. Информатика кабинети жана аны жасалгалоо. Иш-чаралардын пландарын түзүү.

Информатика кабинетин көзөмөлгө алуу, анын жетекчиси жана анын жасалгаланышы, андагы көргөзмөлүү куралдарды толуктоо, анын ишчараларына активдүү катышуу.

4.6. Билим-берүү программалары менен таанышуу, тандоо жана дидактикалык материалдарды талдоо.

Кыргыз Республикасынын билим-берүү системасын, анын билимберүү программаларынын үстүндө иштөө, аларды тандоо, талдоо. Сабак өтүүдө конкреттүү дидактикалык материалдарды топтоо жана аларды педагогикалык ишмердикте кенен колдонуу.

4.7. Информатика кружоктору, анын программалары менен иштөө. Экскурсиялык иштерди жетектөө жана ишке ашыруу.

Мектептеги кружоктор менен, алардын жетекчилери менен иш алып баруу, жекече кошумча сунуштарды берүү аркылуу анын ишине активдүү катышуу. Мектептеги окуучулардын арасында кызыктыруучу иштерди уюштуруу. Экскурсиялардын уюштурулушу менен таанышуу жана окуучулардын кызыгуусунун негизинде азыркы талаптарга жооп берген экскурсиялык иштерди кошумча уюштуруу. Бекитилген класстарда сабак өтүү, сабактарга даярдануу.

4.8. Бекитилген конкреттүү класс жана андагы окуучулар менен жекече таанышууну уюштуруу, ар-бир окуучу менен инсандык, психологиялык, гигиеналык, физикалык сапаттарына жараша иш алып баруу.

Бекитилген класс жана андагы окуучулар менен жекече иштерди алып баруу, ар-бир окуучу менен психологиялык, инсандык сапаттарына жараша мамиле түзүүнү уюштуруу. Алардын ата-энелеринин өзүнчө маалыматтарынын базасын түзүү жана ошонун негизинде иш алып баруу.

4.9. Сабак өтүүнүн жаңы усулдары, технологияларынын негизинде сабактарга мыкты даярдануу, конспектлерди түзүү. Тажрыйбалуу мугалимдердин сабактарына катышуу, анализ жасоо.

Сабак өтүүнүн жаңы усулдары, технологияларынын негизинде сабактарга мыкты даярдануу, конспектлерди түзүү. Мектептеги информатика жана башка предметтер боюнча көп жылдык

тажрыйбага ээ болгон мугалимдердин сабактарына тынбай катышуу. Алардан усулдук, ыкмалык жана жөндөмдүк сапаттарды алуу.

4.10. Бекитилген класстарда тарбиялык жана класстан тышкаркы иштерди алып баруу.

Предметтик жана класстык жетекчилердин иш пландарынын негизинде конкреттүү календардык мөөнөт боюнча план түзүү жана анын негизинде окуу, тарбиялык жана класстан тышкаркы иштерди үзгүлтүксүз алып баруу.

4.11. Мектептеги коомдук иштерге активдүү катышуу, атайын иш-чараларды уюштуруу.

Мектептеги коомдук уюмдардын иштөөсүнө активдүү катышуу, анын жандуу иштөөсүн камсыз кылуу максатында жаңыча план-программаларды кийирүүгө жетишүү.

4.12. Мектептеги информатика кабинетинин иш-чараларын уюштуруу жана өткөрүү.

Информатика кабинетинин жетекчиси менен бирге иш алып баруу, анын план-программаларынын үстүндө иштөө, анын иш-чараларына активдүү катышууну уюштуруу. Информатика кабинетин заманбап техникалар менен жабдуу жана анда иштөө.

4.13. Информатика кружогунун иш-чараларын уюштуруу, конкреттүү иш-чараларды, диспут, тегерек столдорду өткөрүү.

Жума сайын өтүп туруучу информатика кружогун уюштуруу, окуучулардын кызыгуусун арттырууга багытталган иштерди алып баруу, окуучуларды бош убактарда кружок иштерине тартуу, окуучулардын катышуусунда класстардын ортосунда диспут, тегерек столдорду уюштуруу жана өткөрүү. Бекитилген жана бөлүнгөн класстарда сабактарды өтүү.

4.14. Жогорку класстарда сабактарды өтүү, сабактарга даярдануу, ачык сабактарды уюштуруу жана өтүү, башка ачык сабактарга катышуу.

Бекитилген класстарда бекитилген предметтерди даяр мугалим катары өтүү, сабактарга жетиштүү даярдануу, жетишкен жана жетишпей жаткан окуучулардын үстүндө иштөө, ачык сабактарды уюштуруу, башка ачык сабактарга катышуу. Практикант-студенттерге усулдук көмөктөрдү көрсөтүү. Жетишпей жаткан студент-практикантардын үстүндө иш алып баруу.

4.15. Тарбиялык иштерди уюштуруу, класстан тышкаркы иштерди алыш баруу. Ачык сабактарды уюштуруу.

Тарбиялык иштерди уюштуруу, жетишкен жана жетишпей жаткан окуучулардын үстүндө иштөө, ата-энелер чогулуштарын уюштуруп туроо. Мектептик масштабда класстан тышкаркы иштерди уюштуруу. Тарбиялык ачык сабактарды уюштуруу жана башка ачык сабактарга да активдүү катышуу. Практикант-студенттерге усулдук көмөктөрдү көрсөтүү.

4.16. Белгилүү күндөр, майрамдарга карата информатика ый угууларды, кечелерди уюштуруу жана откөрүү.

Мектеп жетекчилигинин, эмгек жамаатынын коштоосунда белгилүү күндөргө карата информатика ый угууларды, кечелерди, эмгек жана согуш ардагерлери менен жолугушууларды өткөрүп туроо. Азыркы өлкөдөгү жана дүйнөдөгү олуттуу проблемалар (Сирия согушу, ЕАЭБ, Диний экстремизм ж.б.) боюнча атайын жыйындарды жана диспуттарды өткөрүү. Мындай иш чараларда практиканттарга усулдук жана маалыматтык көмөк көрсөтүү.

4.17. Аттестациялык отчётко даярдануу.

Аткарылган окуу, тарбиялык жана класстан тышкаркы иштер боюнча отчёттук документтерди даярдоо. Студент-практикантардын жыйынтыктоочу конференцияга чейин отчётторун туура жана так даярдоосун камсыз кылуу жана усулдук жардам берүү. Жетишпеген практиканттарга көмөк көрсөтүү.

5. Кесиптик-профилдик практика жогорку окуу жайлардын бардык адистиктеринде болуп өтүүчү, чыныгы адистерди даярдоодо негизги орунду ээлейт. Практикада студенттер төрт жыл аралыгында чогулткан теориялык жана практикалык билимдерин мугалим катары иш жүзүндө таразалай алышат. Андан тышкary чогултулган билимдерди окуу, тарбиялык жана класстан тышкаркы иштерди өтүүдөгү усулдар, ыкмалар жана жөндөмдүүлүктөр менен толукташат.

Кесиптик-профилдик практикада студенттер чогултулган билимди педагогикалык ишмердикте сынап көрүүгө, тажрыйбалуу мугалимдердин педагогикалык сырларын, чеберчиликтерин үйрөнүүгө мүмкүнчүлүк алышат. Ошондой эле практикада студенттер мамлекеттин билим берүү системасындагы программалар, предметтик темалар менен бөлүмдөрдү талдоо жана тандоо, мектептердеги документтерди түзүү иштерин колго алышат.

Башка практикалардан өзгөчөлөнүп, кесиптик-профилдик практика студенттерди өздөрү тандап алган кесиптин ээси катары бышып жетилгендингин же тескерисинче өзүнүн жекече өнүгүүсүнүн үстүндө иштеш керектигин аныктап берет. Ошентип кесиптик-профилдик практика окуу процессинин составдык бөлүгү жана уландысы болуу менен бирге келечекте мугалимдик кесиптин ээси боло турган студенттерде зарыл болгон профессионалдык сапаттарды жана шыктарды калыптандырат жана бекемдейт.

6. Кесиптик-профилдик практика - адистерди даярдоо процессиндеги негизги жана өткөрүлүшү милдеттүү болгон практика.

7. Кесиптик-профилдик практика – окуу планынын талабына ыла-йык мамлекеттик аттестациялык сынактардын алдында, бүтүрүүчү курса өткөрүлөт жана ага окуу жылындагы теориялык сынактарды толук тапшырган студенттер гана жөнөтүлөт.

8. Кесиптик-профилдик практика информатика адистигинин окуу планы боюнча окутуунун формаларында төмөндөгүдөй тартипте өткөрүлөт:

№	Окутуунун формалары	Курсу	Семестри	Мөөнөтү (жума)	Сааты	Кредити
1	Күндүзгү	4	7	9	240	8
2	Сырттан	5	10	5	240	8

9. Окуу жылдын башында кесиптик-профилдик практиканын жетекчилери кафедра башчысы тарабынан дайындалат. Ал жетекчилер бир кыйла педагогикалык тажрыйбага ээ окутуучулардан болуусу зарыл.

10. Кесиптик-профилдик практиканын объектилери:

10.1. Айылдык орто мектеп, мектеп-гимназиялар жана толук эмес орто мектептер;

10.2. Шаардык орто мектеп, лицей, гимназиялар;

10.3. Айылдык жана шаардык менчик мектептер;

10.4. Райондук орто толук жана толук эмес орто мектептер, гимназиялар жана менчик мектептер.

11. Кесиптик-профилдик практиканын материалдык камсыздалышы:

11.1. компьютер;

11.2. ноутбук;

11.3. проектор;

- 11.4.** Ар-түрдүү экспонаттар;
- 11.5.** Мектеп жетекчилерине жана предметтик жетекчилерге прак-тикант-студенттерге жетекчилик кылгандыгы үчүн эмгек ақыны төлөө жагы окуу жайдын жетекчилигине жүктөлөт.
- 12.** Кесиптик-базалык практика башталганга чейин кафедра башчысы практика өткөрө турган мектептерди тандап, анын жетекчилери менен эмгек келишимин түзүп алуусу зарыл.
- 13.** Адис жетишпей жаткан айылдык жана шаардык кээ бир мектеп-тердин өзгөчө талаптары (отношение) боюнча айрым студенттер ошол мектептерге жөнөтүлөт.
- 14.** Практика башталаардын алдында тайпалык жетекчи студенттерге практиканын мааниси, максаты, план-программасы жана талаптартиптери жөнүндө түшүнүк берип, студенттерди төмөнкү документтер менен камсыз кылат:
 - 14.1.** Жолдомо;
 - 14.2.** Күндөлүк.
 - 14.3.** Күбөлүк.
- 15.** Мектептерде студенттерге бекитиле турган жетекчинин адиси студенттердин адиси менен дал келүүсү зарыл.
- 16.** Айрым учурларда студенттин турмуш шартына байланыштуу (материалдык жактан муктаж жана ден-соолугуна байланыштуу) – алар өздөрү жашаган айыл-шаарларга практиканы өтөөгө уруксат берилиши мүмкүн.
- 17. Тайпалык жетекчинин милдеттери:**
 - 17.1.** Практика учурунда кошумча лекциялык түшүндүрүү иштерди уюштуруу;
 - 17.2.** Практиканын башынан аягына чейин студенттерди окуу, тарбиялык жана гигиеналык жактан – ар тараптуу көзөмөлдөө;
 - 17.3.** Студент-практиканттар менен жекече сүйлөшүүлөрдү уюштуруу;
 - 17.4.** Студенттерди жетишпей жаткан көргөзмөлүү куралдар, адабияттар менен камсыз кылуу;
 - 17.5.** Студент-практиканттардын мектептин ички эрежелерин сактоосун көзөмөлгө алуу;
 - 17.6.** Студенттерге убакытты рационалдуу пайдалануусуна, талап кылынган нормативдүү документтердин жана информатика ый булак,

адабияттардын үстүндө өз алдынча иштөөсүнө шарт түзүп берүү жана усулдук жардам көрсөтүү;

17.7. Студенттердин жекече иштөөсүнө шарт түзүп берүү;

17.8. Студенттердин сабактарга болгон даярдыгын текшерип турлуу жана алардын сабактарына катышуу;

17.9. Студенттердин жүргүзүп жаткан документтерин туура толтурулушун текшерүү жана ага жекече сунуштарын берүү;

17.10. Студенттерге конкреттүү тапшырмаларды берүү жана анын аткарылышын көзөмөлдөө;

17.11. Студенттерди педагогикалык жаңы усулдар менен тааныштырып, консультациялык иштерди жүргүзүү;

17.12. Практика соңунда боло турган педагогикалык көнешменин жыйынында студенттердин отчётторун коргоосуна катышуу;

17.13. Окуу жайдан бөлүнгөн педагог-психолог жетекчи менен студент-практикантар ортосундагы тыгыз байланышты ишке ашируу, колго алуу жана көзөмөлдөө, пайда болгон мүчүлүштүктөрдү убагында чечүү;

17.14. Практиканы жыйынтыктаган студенттик илимий-практикалык конференцияны уюштурууда студенттерге көмөк көрсөтүү.

18. Базалык-предметтик жетекчинин милдеттери.

18.1. Студенттер менен иштөөнүн план-графигин түзүп, аны үзгүлтүккө учуратпоо;

18.2. Студенттерди мектеп коллективи, ички эреже-нормалары, окуу-усулдук программалар менен тааныштыруу;

18.3. Мектепте мугалимдердин документтери кандай тартилте түзүлөөрү жана жүргүзүлөөрү тууралуу күн сайын түшүндүрүү иштерин жүргүзүү;

18.4. Практикан-студенттерди график боюнча класстарда боло турган информатика сабактарына катыштырууну уюштуруу;

18.5. Студенттерди класс жетекчиликтин иштери, ата-энелер, окуучулар менен иш алып баруусу тууралуу күн сайын түшүндүрүү иштерин алып баруу;

18.6. Мектептерде өткөрүлө турган кечелерди, тегерек стол, диспуттарды уюштурууда студенттерге көмөк көрсөтүү;

18.7. Практикант-студенттердин документтеринин туура толтурулушун көзөмөлдөө;

18.8. Студенттердин өз алдынча иштөөсүнө шарт түзүп берүү;

18.9. Практиканын жыйынтыгында педагогикалык кеңешти чакыруу жана анда практикантарды баалоо;

18.10. Базалык-предметтик жетекчи практикантка төмөнкү документтерди берүү менен **практиканын соңуна чыгат:**

18.10.1. Педагогикалык кеңештин чечими;

18.10.2. Мүнөздөмө.

19. Студент-практиканттардын милдеттери:

19.1. Мектептин ички эрежелерине жана нормаларына толук баш ийүү;

19.2. Мектеп колективи, окуучулар жана алардын ата-энелери менен этият мамиле жасоо;

19.3. Жетекчилер берген тапшырмаларды так жана өз убагында аткаруу;

19.4. Окуучулар менен жекече тарбиялык иштерди жүргүзүү;

19.5. Ата-энелер менен сүйлөшүүлөрдү уюштуруу;

19.6. Күнүнө сөгиз сааттан кем эмес убакта мектепте болуу;

19.7. Талап кылынган документтерди туура жана өз убагында жүргүзүү жана аны жетекчилерге текшертип турлуу;

19.8. Сабактарга тыкан жана талапка ылайыктуу даярдануу, өтүү, окуу куралдары, китеп, глобус, окутуунун жаңы технологияларын колдонууну ишке ашыруу;

19.9. Практикант-студент тайпалык жетекчиге практика бүткөндөн кийин бир жуманын ичинде төмөнкү документтерди тапшырууга тийиш:

19.9.1. Педагогикалык кеңештин чечими;

19.9.2. Мүнөздөмө;

19.9.3. Күндөлүк;

19.9.4. Тарбиялык иштердин планы жана анын материалдары;

19.9.5. Өтүлгөн сабактардын планы жана анын материалдары;

19.9.6. Ата-энелер менен иштөө планы;

19.9.7. Көргөзмөлүү куралдар;

19.9.8. Отчёт;

19.9.9. Окуучуларга жазылган мүнөздөмө;

19.9.10. Класска карата жазылган мүнөздөмө.

20. Практиканын жыйынтығы боюнча студенттердин, жетекчилердин жана базалык жетекчилердин катышуусунда жыйынтықтоочу конференция болуп, студент-практикант жасалған иштер тууралуу отчёттук документтерин коргойт жана тапшырат. Практикантын жасаган жумуштарын жетекчи карап чыгып, зачёттук китепчеге жана сынактык ведомостъко баа көёт.

Практикадан четтетилген же практиканын жыйынтығында канааттандырлык эмес деген баа алган студенттер окуу планынын ушул семестрин аткарған эмес деп эсептелип, окуу жайдан чыгарылат. Ал эми жүйелүү себептер (кокусунан ооруп калса ж.б.) менен практиканы убагында өтөй албаган студенттерге факультеттин көнешинин чечими менен жана тиешелүү документтердин негизинде окуу сабактарынан тышкаркы убакта кайрадан практиканы өтөөгө уруксат берилиши мүмкүн.

21. Кесиптик-профилдик практикага байланышкан бардык жасалған иштер тууралуу тайпалык жетекчилер жазма отчётторун тапшыргандан кийин окуу жайдын өндүрүштүк практика бөлүмү практиканын сапатын дифференциалдуу баа менен баалайт.

22. Практиканы уюштурууга жооптуу кафедранын милдеттери.

22.1. Практиканын типтүү графигин түзүүдө практикалардын ыңгайлуу мезгилге ылайыкталып түзүлүшүн көзөмөлдөйт;

22.2. Практиканы өз убагында өткөрүүнү ишке ашыруу максатында студенттердин тизмесин тактоо, аларга тажрыйбалуу жетекчилерди бекитүү, билдириүүнү даярдап, ректордун буйругуна жөнөтүү;

22.3. Практиканын алдында уюштуруу конференциясын уюштуруу жана өткөрүү;

22.4. Практиканын башынан аягына чейин кафедра студент-практиканттарга окуу-усулдук көмөк көрсөтөт;

22.5. Практиканы жыйынтыктаган жыйынтықтоочу конференцияны уюштуруу жана өткөрүү.

23. Окуу жайдын өндүрүштүк практика бөлүмүнүн жетекчисинин милдеттери:

23.1. практиканын план-графигин түзөт, кесиптик-профилдик практиканы уюштурууну камсыз кылыш, ийгиликтүү жыйынтыгын каттоого алат;

23.2. базалык мекемелер менен байланышты түзүүнү көзөмөлгө алат (күндүзгү бөлүм үчүн келишим түзүлөт, сырттан окуган студенттер өздөрү жашаган аймактарда өтөт);

23.3. практиканы уюштуруу сабактарын өткөрүүнү уюштурат;

23.4. тайпалык жетекчилердин жана базалык жетекчилердин иш-терин көзөмөлдөйт, пайда болгон кемчилдиктерди жоюу боюнча конкреттүү чараларды кабыл алат;

23.5. практиканы жыйынтыктоону колго алат.

24. Практиканын сапатын текшерүүчү материалдар

Калыптанган компетенцияларды текшерүү

- өз ишмердүүлүгүндө нормативдик-укуктук документтерди пайдалана билүүсү – окуу, тарбиялык жана класстан тышкаркы иштер боюнча негизги нормативдик актылар тууралуу оозеки маектешүүдө текшерилет;

- окуу, тарбия иштериндеги усулдук, ыкмалык жөндөмдүүлүгү – практиканын жүрүшүндө түздөн-түз жетекчи тарабынан текшерилет жана бааланат;

- уюштуруу иштериндеги жетишкендик сапаттарынын калыптанышы – ар түрдүү иштер боюнча конкреттүү тапшырма берилип текшерилет жана бааланат;

- маанилүү проблемаларды жана процесстерди анализдей алуусу – экскурсиялардын жүрүшүндө, көргөзмөлүү куралдарды даярдоодо жана аны колдонууда текшерилет жана бааланат;

- информатика ый баалуулуктарга жана улуттук традицияларга этият жана сый мамиле кылууга даярдыгы – класстагы ар-бир окуучуга жасаган мамилесинен, жүрүш-туруш эрежелерин сактаганынан, белгилүү күндөргө карата уюштурган иш-чараларынан текшерилет;

- информатика ый маалыматтарды электрондук булактардан алуу ишине жөндөмү – аткарылган иштер тууралуу отчётту коргоодо текшерилет;

- информацияларды алууда, сактоодо жана пайдаланууда негизги усулдарды, ықмаларды жана каражаттарды пайдалана билүүсү – аткарылган иштер тууралуу отчёту коргоодо текшерилет;
- мамлекеттик мекемелердин ишмердигин камсыз кылуучу информациялар менен иштей алуусу – аткарылган иштер тууралуу отчёту коргоодо текшерилет;

Практиканын окуу-усулдук камсыздалышы:

- **Негизги адабияттар:**

1. **С. К. Кадыркулов, Н. М. Абылдаев – "Информатика. Учебное пособие для 10-11 классов". – Бишкек: Кыргыз билим берүү институту, 2018.**
2. **Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги – "Примерная программа по информатике для школ Кыргызской Республики". – Бишкек: Билим, 2019.**
3. **С. М. Абыкадыров, Ж. Т. Усенова – "Программирование на языке Python". – Бишкек: Билим, 2020.**
4. **М. Э. Сагынбаев – "Информационные технологии в образовании". – Бишкек: Издательство КГУСТА, 2017.**
5. **Бузурманкулова А.А. Садыкова Л.Ж. Создание электронных учебников – Бишкек: Издательство 2020**
6. **Т. А. Бекбоев, Э. А. Рыскулова – "Методика преподавания информатики в школе". – Бишкек: Университетская книга, 2021.**

Эл аралык адабияттар:

1. **Кормен Т., Лейзерсон Ч., Ривест Р., Штайн К. – "Алгоритмы: построение и анализ". – Москва: Вильямс, 2013.**
2. **Таненбаум Э., Ветер Д. – "Архитектура компьютера". – Москва: Питер, 2015.**
3. **Седжвик Р. – "Алгоритмы на C++". – Москва: Вильямс, 2011.**
4. **Абрамян М. Э. – "Основы программирования на языке Python". – Москва: ДМК Пресс, 2020.**
5. **Застенкер Д. Л., Шеина Т. И. – "Информатика и ИКТ в школе". – Москва: Феникс, 2020.**

6. Кормен Т., Лейзерсон Ч., Ривест Р., Штайн К. – "Алгоритмы: построение и анализ". – Москва: Вильямс, 2013.
7. Бэнкс Дж., Карсон Дж., Нельсон Б., Никол Д. – "Дискретное моделирование". – Москва: Издательство Вильямс, 2005.
8. Кнут Д. – "Искусство программирования", тома 1-3. – Москва: Вильямс, 2006.
9. Седжвик Р. – "Алгоритмы на C++". – Москва: Вильямс, 2011.
10. Абрамян М.Э. – "Основы программирования на языке Python". – Москва: ДМК Пресс, 2020.
11. Половко А. М. – "Компьютерные технологии и информационные системы в образовании". – СПб.: Издательство СПбГУ, 2016.
12. Шафрин Ю.А., Сухоручкин А.Н. – "Основы компьютерной грамотности". – Москва: Академия, 2015.

Кошумча адабияттар

1. **Бекбоев Т. А.** – "Компьютерные сети: учебное пособие для студентов". – Бишкек: Университетская книга, 2019.
2. **Половко А. М.** – "Компьютерные технологии и информационные системы в образовании". – СПб.: Издательство СПбГУ, 2016.
3. **Кузнецов А. А., Попов П. А.** – "Информационные технологии и основы программирования". – Москва: Юрайт, 2019.
4. **Фигурнов В. Э.** – "IBM PC для пользователя". – Москва: БХВ-Петербург, 2010.

Учебно-методическая литература:

1. • Республикасынын жалпы орто билим берүү мамлекеттик стандарты боюнча информатика сабагы.

2. • **Кыргыз Республикасынын орто мектептеринде информатика сабагы боюнча типтүү окуу программалары.**
3. **Бекбоев Т. А. – "Методика преподавания информатики в школах Кыргызстана". – Бишкек: Билим, 2020.**
4. **Загорский В. М., Борисова Н. А. – "Информатика в школе: теория и практика". – СПб.: Издательство Питер, 2017.**

Интернет-ресурстар

1. **Министерство образования и науки Кыргызской Республики – <http://edu.gov.kg>**
2. **Платформа цифрового образования Кыргызстана "Bilim Bulagy" – <https://bilimbulagy.kg>**
3. **Открытые уроки и материалы по информатике для школ Кыргызстана – <https://bilim.kg>**